

Toto je šablona, o jejíž dodržování vás při tvorbě vaší seminární práce prosíme. Doufáme, že vám vaši práci usnadní.

- 1) Soubor si stáhněte do svého počítače.**
- 2) Zamyslete se společně nad vámi zvoleným tématem.** V budoucnu jej budou realizovat studenti denní formy studia s žáky brněnských základních škol a nebudou mít možnost realizovat ve třídě některé aktivity, které zvládnete vy, jako učitel. Berte, prosím, na vědomí tuto skutečnost při přípravě vašeho VP.
- 3) Vyplňujte v libovolném pořadí všechny části vašeho výukového programu**
- 4) Postupně umazávejte pomocný text – psaný červeně.**
- 5) Pokud budete mít hotovo, vše červené umazáno, pošlete prosím vaši seminární práci ke kontrole na můj mail Mgr. Iva Tymráková 12077@mail.muni.cz**

tymrakova@jumbo.ped.muni.cz
tymrava@centrum.cz

(pro jistotu udávám více mailů, pokud by se vám nepodařilo odeslat soubor na žádnou z těchto adres, vypalte jej prosím na prepisovatelné CD nebo uložte na USB a přineste osobně)

- 6) Zasláné seminární práce se pokusím v co nejkratším čase překontrolovat a připomínkovat.**
- 7) Práce, které budou zkontrolované, případně opravené, prosím odevzdejte v tištěné podobě a zároveň také v elektronické podobě na prepisovatelném CD.**
- 8) Odevzdání vaší skupinové seminární práce společně se splněním poznávací zkoušky a vědomostního testu jsou podmínkami k ukončení předmětu.**

VÝUKOVÝ PROGRAM

(NÁZEV)

Vypracovali/y: (jména všech, kteří
se na práci podíleli)

jako svou seminární práci předmětu Základy biologického učiva
(podzim 2005).

Téma: (jaké je téma vaší práce – může se opakovat její název)

Místo konání: (uveďte , kde se bude váš VP realizovat – Zoologická zahrada Brno, zahrada Kejbaly)

Cílová skupina: (ročník, pro který jste program připravili a téma, ke kterému se váš projekt vztahuje – např. IV. ročník, po probrání tématu jaro na zahradě.)

Cíl: (co je cílem vašeho projektu. Chcete děti něco nového naučit, nebo s nimi něco procvičit, zopakovat již probrané učivo, rozšířit teoretickou část výuky o praktické dovednosti, apod.)

Klíčové pojmy: (pojmy, které mají žáci znát a během VP si je fixovat, případně pojmy, které jsou pro žáky nové a setkají se s nimi během VP)

Délka programu: (Bez přesunu na místo realizace 60 – 90 min.)

Metody a formy: (jaké metody a formy budete při práci s dětmi používat. Jedná se o žáky prvního stupně, takže se prosím vyvarujte přednášky či výkladu. Metodami vhodnými, samozřejmě podle věku, jsou řízený rozhovor – pokud jej použijete, potřebujeme znát otázky a předpokládané odpovědi. Dále pozorování, jednoduché srovnávání, třídění na základě viditelných nebo známých skutečností, práce s učebnicí, jinou knihou, atlasem, klíčem, práce s pracovním listem, didaktické hry a jiné doplňující aktivity – pohybové, výtvarné, hudební
Stručně napište, jaké metody a formy při práci s dětmi použijete.
Formy výuky – frontální, skupinová, individuální, ...

Pomůcky: (pokud pro jednotlivé činnosti budete potřebovat jakékoliv pomůcky, vypište vše, co je pro výuku vašeho VP potřeba. Pokud použijete nějaké pracovní listy, obrazy apod., vložte je prosím do příloh.
Mezi pomůcky neuvádějte přírodniny, které jsou na daném místě přítomné – zvířata v zoo apod.

Literatura: (při své práci jste určitě používali nějakou odbornou literaturu či učebnice, metodické materiály a podobně. Rádi bychom věděli

jaké. Uvádějte prosím jejich citace
vzor: Kohlová, H. a kol.: *Přírodověda 4 I. díl*, Alter, Praha, 1996, 56 s.
Může se jednat jak o učebnice, encyklopedie, odbornou literaturu a podobně.)

Scénář výukového programu

Vzhledem k tomu, že váš VP budou realizovat studenti denní formy studia – tedy většinou studenti bez praxe – pokuste se váš VP psát jako „kuchařku pro začátečníky“.

1) Úvod (časová dotace např. 5-10 min.)

(Myslete na skutečnost, že studentům denního studia přijdou cizí děti a budou potřebovat čas na představení se, seznámení, případně rozdělení do skupin – nejlépe nějakou hravou formou.

Také by součástí úvodu mělo být seznámení žáků s tématem VP, vysvětlit jim, co je čeká, domluvit se na pravidlech chování pro průběh programu.

Tím je můžeme začít motivovat pro VP.

„ Tak jsme přišli na tuto zahradu, abychom se podívali, co tady roste. Kdo z vás má doma zahradu, zvedněte ruce!... A kdo nemá zahradu?

Tak vidíte, někteří zahradu mají, někteří ne, ale všichni už někdy na nějaké zahradě byli. Co se tam všechno najdemeděti vyjmenovávají..

Kdo na takové zahradě pracuje, jak se tomu povolání říká.. zahradník...

Znáte nějakou písničku o zahradníkovi ? ... Společný zpěv „šel zahradník do zahrady...“ Tak, a my si teď budeme na takové zahradníky hrát.

- toto byla ukázka motivace pro druhý ročník pomocí rozhovoru, podobným způsobem můžete děti jednoduše vtáhnout do děje vašeho VP.)

2) Aktivity (časová dotace např. 40 - 70 min.)

(V této části prosím uvádějte nejrůznější aktivity, při kterých budou žáci zábavnou formou poznávat, opakovat, vyjmenovávat, předvádět či jinak procvičovat oblast, na kterou je zaměřen váš VP. Žáci mohou pracovat společně, ve skupinách, samostatně, z pomoci pracovních listů, určovacích klíčů a podobně. Jednotlivé aktivity by se měly střídát, podobně jako zvolené metody a formy.

K jednotlivým aktivitám nezapomeňte připisovat přibližnou časovou dotaci.

Pokud připravujete program pro více vyučujících (realizuje jej vždy skupina studentu 3 – 5), mohou se žáky chodit po všech stanovištích nebo si připravit jen jedno a skupinky žáků si střídát formou kolotoče.)

3) Závěr (časová dotace např. 5-10 min.)

(na závěr patří shrnutí toho, co se žáci během VP dozvěděli, procvičili a zopakovali. Práce jednotlivých žáků nebo skupin mohou být vyhodnoceny. Pamatujte na to, že děti si rády něco odnesou – alespoň upomínkový lístek)

Přílohy: obrázky, mapky, klíče, soubory otázek, pracovní list včetně autorského řešení

Pracovní list (max. délka 2 strany A4)

Jak na Pracovní list –

- 1) Volba tématu – měl by se týkat přímo VP
- 2) Cíl PL – využití pracovního listu v rámci výuky a na základě zvoleného cíle typy úloh a zohledňujeme náročnost zařazené učební látky
 - vyhledávání a zápis informací z učebnic a encyklopedií (neměly by chybět odkazy na literaturu, případně konkrétní strany, se kterou mají žáci pracovat; vhodné je doplňování tabulek, text s chybějícími slovy, popis obrázků a schémat)
 - opakování po delší době – jde o opakování už dříve probraného učiva, např. z předchozího ročníku, žáci si osvěží již získané vědomosti a učitel na ně může navázat (zařazujeme typy úloh s volenou odpovědí, třídění a rozřazování, vhodné je zařadit vyvození jednoduchých pravidel a zákonitostí)
 - procvičování – v průběhu vlastní výuky jsou řazeny úlohy procvičující, upevňující, případně rozvíjející právě probíranou látku (zařazujeme podobné typy úloh jako při opakování, neměly by chybět křížovky, přesmyčky, popisování schémat a obrázků)
 - shrnutí a poukázání na souvislosti – jednotlivé úlohy by na sebe měly logicky navazovat a napomáhat pochopení souvislostí. Je zde prostor pro mezipředmětové vztahy a úlohy aplikující získané vědomosti do praktického života.
 - zjišťování vědomostí – pracovní list zaměřený převážně diagnosticky může obsahovat všechny typy úloh, nejčastěji však úlohy s tvořenou a volenou odpovědí a úlohy na třídění. Zařazení různých přesmyček, doplňovaček a křížovek je lépe se vyvarovat, případně upozornit žáky, že tyto úlohy mohou plnit pouze v případě splnění všech předchozích.
- 3) Volba formy
 - formát – koresponduje s dalším využitím pracovního listu.
 - samostatný pracovní list A4 oboustranně (u starších dětí A5)
 - vložení či vlepení do sešitu A5 nebo A4 na šířku
 - písmo – odpovídající věku žáků (pro Microsoft Office Word)
 - 1. a 2. ročník – velikost písma 16 – 18
 - 3. ročník – velikost písma nejméně 16
 - 4. a 5. ročník – velikost písma nejméně 14
 - zadání – mělo by být vždy zvýrazněno, nejlépe tučným písmem, případně potržením, klíčová slova a negace je vhodné uvádět velkým tiskacím písmem
 - obrázky – zařazujeme s ohledem na obsahovou část VP a věk žáků (čím mladší, tím více)
- 4) Návaznost úloh – úlohy je dobré řadit v logickém sledu
 - od jednoduššího k podrobnějšímu
 - shrnutí předchozí úlohy nebo úloh a vyvození závěru
 - doplňující úlohy (přesmyčky, doplňovačky, obrázky) řadit

na konec pracovního listu

- **pokud je pracovní list součástí VP, měly by být jednotlivé úlohy řazeny v návaznosti na jednotlivé aktivity**
- 5) Střídání různých typů úloh – úlohy následující za sebou by se neměly opakovat jak ve formě, tak i v typu myšlenkových operací. Časté opakování stejného úloh stejného typu vede zvláště u mladších žáků k rychlé únavě a ztrátě motivace.**
 - 6) Délka jednotlivých úloh – opět platí jednoduché pravidlo přímé úměrnosti. Čím jsou žáci mladší, tím kratší by měly jednotlivé úlohy být**